

TRENČIANSKY
SAMOSPRAVNÝ
K · R · A · J

Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2021 - 2025

AUGUST 2021

Autori správy

Odbor školstva a kultúry Trenčianskeho samosprávneho kraja

Obsah

Zoznam použitých skratiek	4
Úvod.....	5
1 Analytická časť	6
1.1 Optimalizácia siete stredných škôl a školských zariadení v samosprávnom kraji	9
1.2 Podpora vybraných odborov vzdelávania na stredných školách, experimentálne overovanie	15
1.3 Gymnázia s osemročným vzdelávacím programom.....	16
1.4 Stredné školy s celoslovenskou pôsobnosťou.....	17
2 Plánovacia časť.....	19
2.1 Optimalizácia siete stredných škôl a školských zariadení v samosprávnom kraji.....	20
2.2 Podpora vybraných odborov vzdelávania na stredných školách, experimentálne overovanie	22
2.3 Gymnázia s osemročným vzdelávacím programom.....	23
2.4 Stredné školy s celoslovenskou pôsobnosťou.....	24
2.5 Zvýšenie kvality a atraktivity vzdelávania.....	25
2.6 Vzdelávanie pre potreby trhu práce, duálne vzdelávanie, spolupráca so zamestnávateľmi a ďalšími aktérmi vzdelávania.....	28
2.7 Posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl	30
2.8 Podpora celoživotného vzdelávania.....	33
2.9 Posilnenie výchovnej a motivačnej funkcie škôl	34
3 Akčný plán na roky 2021 - 2025.....	37
Záver	41

Zoznam použitých skratiek

COVP	Centrum odborného vzdelávania a prípravy
CPPPaP	Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie
CŽV	Celoživotné vzdelávanie
EÚ	Európska únia
HOM	Hodnotenie, odmeňovanie, motivácia
IKT	Informačno-komunikačné technológie
MRK	Marginalizované rómske komunity
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OU	Okresný úrad
SR	Slovenská republika
SOŠ	Stredná odborná škola

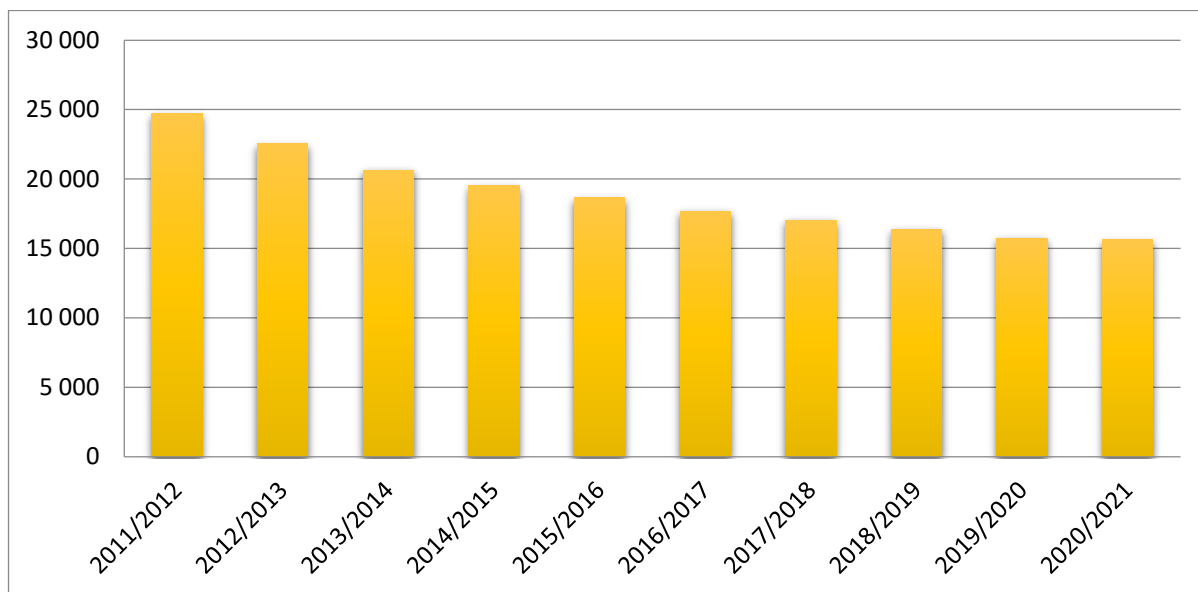
Úvod

Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania je základný strategický dokument, ktorý predstavuje východisko pre výkon kompetencií samosprávneho kraja v oblasti utvárania podmienok na rozvoj výchovy a vzdelávania, najmä na stredných školách, a na rozvoj celoživotného vzdelávania. Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2021-2025, je logickým pokračovaním Stratégie rozvoja stredného odborného školstva v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2013 - 2020 a pozostáva z 9 kľúčových priorít, z ktorých každá má svoje špecifické ciele. Analytická časť je prehľadom škôl a školských zariadení, počtu žiakov a načrtáva určité disproporcie. Je východiskom pre plánovaciu časť, ktorá stanovuje priority na zlepšenie ponuky odborov, kvalitu a atraktivitu vzdelávania za účelom zvyšovania uplatnenia absolventov stredných škôl na trhu práce.

1 Analytická časť

Demografický trend a postupné znižovanie počtu obyvateľov v SR znížilo aj počty prijímaných žiakov na stredné školy. Počet žiakov sa za posledných 10 školských rokov znížil z 24 699 na 15 603, teda o 37 %.

Graf 1: Vývoj počtu žiakov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja v školských rokoch 2011/12 – 2020/21

Zdroj: Odbor školstva a kultúry TSK

Vzhľadom na pretrvávajúci nepriaznivý demografický trend a pokles žiakov je potrebné mať efektívnejší systém stredného vzdelávania, aby mal nepriaznivý trend čo najmenší dopad na stredné školstvo. Snahou TSK je, aby čo najviac žiakov malo uplatnenie na trhu práce, aby absolventi neboli evidovaní na úradoch práce ako nezamestnaní, aby sa nemuseli preškolovať a odchádzať za lepšie platenou prácou do zahraničia.

Uplatnenie absolventov stredných škôl na trhu práce

Tabuľka 1: Absolventská miera nezamestnanosti v Trenčianskom kraji

Druh školy	Absolventi za roky 2018 - 2019	NA september 2019	AMN v % september 2019	NA máj 2020	AMN v % máj 2020
Gymnázia	2 302	51	2,2	72	3,0
Stredné športové školy	110	7	8,2	3	3,8
Stredné priemyselné školy	949	71	8,3	45	5,3
Obchodná akadémia	635	43	6,9	32	5,2
Stredné zdravotnícke školy	352	29	9,0	17	5,5
Škola umeleckého priemyslu	246	36	14,6	20	8,1
Stredné odborné školy	2 781	259	9,5	159	6,6

SOŠ obchodu a služieb	1 381	165	10,8	123	7,3
Spojené školy	368	37	13,0	26	7,1
Spolu za Trenčiansky kraj	9 124	698	8,1	497	5,7

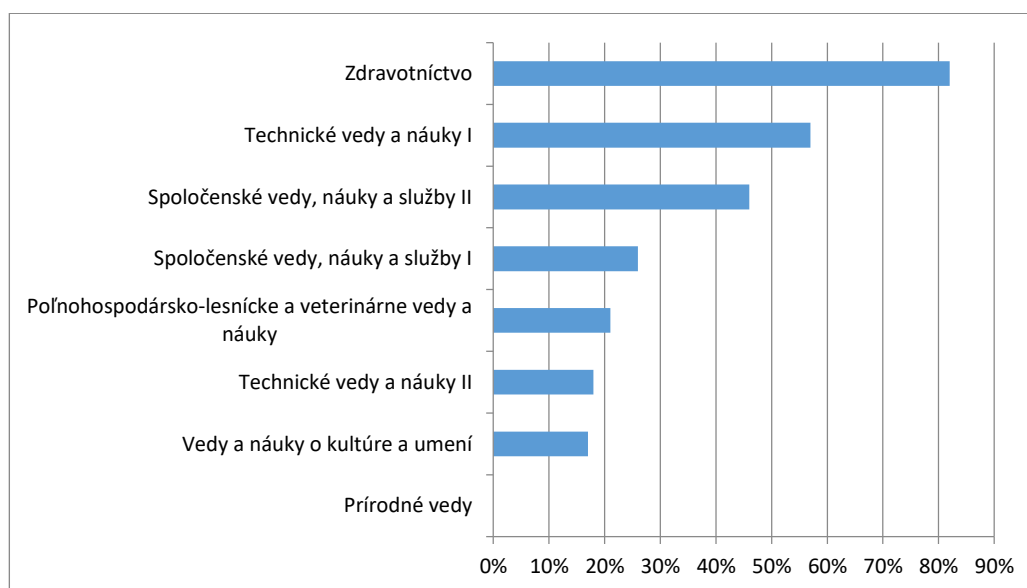
Zdroj: <https://www.cvtisr.sk/skolstvo/regionalne-skolstvo/>

Najviac nezamestnaných absolventov bolo v máji 2020 medzi absolventmi školy umeleckého priemyslu, a to 8,1 %. Nasledovali absolventi stredných odborných škôl obchodu a služieb (7,3 %), spojených škôl (7,1 %) a stredných odborných škôl (6,6 %). Najnižšiu mieru absolventskej nezamestnanosti dosiahli v máji 2020 gymnáziá (3,0 %). Nasledovali stredné športové školy (3,8 %) a obchodné akadémie (5,2 %).

Uplatnenie absolventov v zamestnaní

Najviac (približne 34 %) stredoškolských absolventov do 5 rokov od ukončenia štúdia v Trenčianskom kraji pracovalo ako operátori a montéri strojov a zariadení. V prvom polroku 2020 približne 41 % absolventov stredných škôl do 25 rokov v Trenčianskom kraji si našlo prácu v korešpondujúcom zamestnaní k vyštudovanému odboru vzdelania. Najviac sa uplatnili vo vyštudovanom odbore absolventi stredných škôl, ktorí ukončili štúdium pred menej ako 5 rokmi v zdravotníctve a technických vedách a náukách. Viac ako 82 % absolventov zdravotníctva sa uplatnilo v korešpondujúcom zamestnaní. Naopak, najmenej sa uplatnili v odbore absolventi v oblasti vedy a náuky o kultúre a umení. V najväčšej miere pracujú vo vyštudovanom odbore absolventi odborov učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo, sanitár, zdravotnícky asistent, operátor gumárskej a plastikárskej výroby, mechanik oprávár, mechanik -mechatronik, mechanik elektrotechnik, strojárstvo, mechanik nastavovač.

Graf 2: Podiel absolventov stredných škôl do 5 rokov od ukončenia štúdia, ktorí pracujú v odbore vzdelania v Trenčianskom kraji v prvom polroku 2020

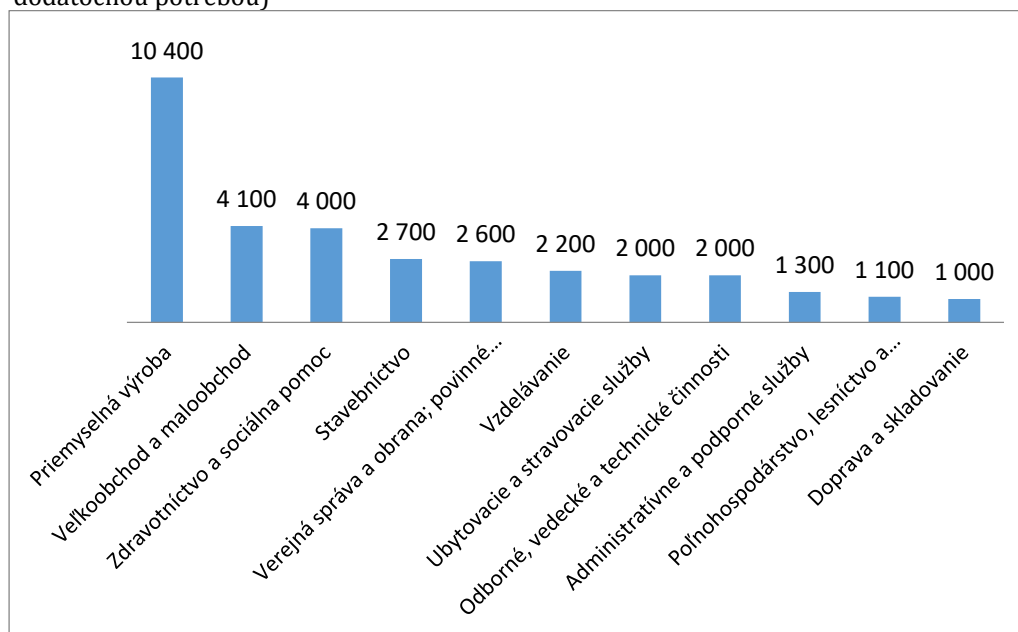
Zdroj: <https://www.trendyprace.sk/sk/absolventi/regio-trendy/trenciansky-kraj>

Dodatočná potreba pracovných síl do roku 2025

Najväčšia dodatočná potreba zamestnancov sa odhaduje v podnikoch až 84% (8 % budú podnikatelia so zamestnancami a 8% podnikatelia bez zamestnancov). Približne 89 % dodatočných pracovných príležitostí v rokoch 2020 – 2025 bude v Trenčianskom kraji tvorených náhradou pracovných síl (t. j. odchodom zamestnancov z trhu práce, predovšetkým do starobného dôchodku), zvyšných 11 % vznikne v dôsledku ekonomickej expanzie (expanzný dopyt). Absolventi prichádzajúci na trh práce v období rokov 2020 – 2025 (16 tis. absolventov) v Trenčianskom kraji nepokryjú dopyt po pracovnej sile na trhu práce (20 tis. dodatočných pracovných príležitostí).

Najviac dodatočných pracovných síl bude v Trenčianskom kraji potrebných v priemysle a obchode. Dodatočná potreba pracovných síl v priemysle v období 2020 – 2025 bude na úrovni takmer 10,4 tisíc osôb. Sektor obchodu bude dodatočne potrebovať takmer 4,1 tisíc osôb. Významný počet pracovníkov bude tiež potrebovať odvetvie zdravotníctva (takmer 4 tisíc) a stavebníctva (približne 2,7 tisíc).

Graf 3: Prognóza celkovej dodatočnej potreby pracovných síl v období 2020 – 2025 v Trenčianskom kraji v odvetviach hospodárstva (zobrazené iba odvetvia s najvyššou dodatočnou potrebou)

Zdroj: <https://www.trendyprace.sk/sk/trendy-trhu-prace/regio-trendy/trenciansky-kraj>

Zo stredoškolských pozícií bude tiež výrazný nedostatok pri viacerých profesiách ako sú predavači, sociálno-výchovní pracovníci, asistenti, opatrovatelia a vychovávatelia a strojárí. Prebytok ponuky (osôb) na trhu práce bude v oblasti elektrotechniky, cestovného ruchu, personalistiky a ľudských zdrojov, grafici a kaderníci.

1.1 Optimalizácia siete stredných škôl a školských zariadení v samosprávnom kraji

V Trenčianskom kraji je celkovo 53 stredných škôl a v školskom roku 2020/2021 poskytujú vzdelávanie rôzni zriaďovatelia. V zriaďovateľskej pôsobnosti TSK je 38 stredných škôl (71,7 %). Na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK študuje 15 603 žiakov, t.j. 84,5 % všetkých stredoškôlkov v Trenčianskom kraji. Mimo zriaďovateľskej pôsobnosti TSK je 15 stredných škôl (28,3 %) a študuje tu 2 878 žiakov, t. j. 15,5 % všetkých stredoškôlkov v Trenčianskom kraji. V zriaďovateľskej pôsobnosti TSK sú v školskom roku 2020/2021 nasledovné stredné školy a školské zariadenia:

- 15 stredných odborných škôl s počtom žiakov 6 362
- 9 gymnázií s počtom žiakov 4 331
- 5 stredných priemyselných škôl s počtom žiakov 1 882
- 3 obchodné akadémie s počtom žiakov 1 114
- 3 stredné zdravotnícke školy s počtom žiakov 971
- 1 škola umeleckého priemyslu s počtom žiakov 454
- 1 spojená škola s počtom žiakov 277 (s organizačnou zložkou SOŠ sklárska a SOŠ, I. Krasku 491, Púchov),
- 1 stredná športová škola s počtom žiakov 212
- 1 Jazyková škola Trenčín
- 1 školské zariadenie (Krajské centrum voľného času v Trenčíne)

V školskom roku 2020/2021 navštevuje stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK spolu 15 603 žiakov. Z toho je 4 331 žiakov gymnázií, čo predstavuje 27,7 % a 212 žiakov strednej športovej školy, čo predstavuje 1,4 %. Na stredných odborných školách a spojenej škole študuje 11 060 žiakov, čo predstavuje 71,0 % z celkového počtu žiakov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK v školskom roku 2020/2021.

Z 11 060 žiakov stredných odborných škôl sa vzdeláva 1 114 žiakov v obchodných akadémiách, čo predstavuje 10,1 % (z celkového počtu žiakov – 7,14 %), 971 žiakov v stredných zdravotníckych školách, čo predstavuje 8,78 % (z celkového počtu žiakov – 6,22 %), 1 882 žiakov v stredných priemyselných školách, čo predstavuje 17,02 % (z celkového počtu – 12, 06 %), v škole umeleckého priemyslu 454 žiakov, čo predstavuje 4,10 % (z celkového počtu – 2,91 %), 277 žiakov v spojenej škole, čo predstavuje 2,50 % (z celkového počtu – 1,77 %) a 6 362 žiakov v ostatných stredných odborných školách, čo predstavuje 57,52 % (z celkového počtu –

40,77 %). V súčasnosti má TSK zastabilizované počty gymnázií, postačujúca je aj jedna škola umeleckého priemyslu a jedna športová škola.

V zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu, štátom uznanej cirkvi a inej právnickej alebo fyzickej osoby sú v školskom roku 2020/2021 nasledovné stredné školy:

- 6 stredných odborných škôl s počtom žiakov 1 225
- 3 gymnáziá s počtom žiakov 824
- 2 obchodné akadémie s počtom žiakov 46
- 3 spojené školy s počtom žiakov 631 (s organizačnými zložkami SOŠ a gymnázium)
- 1 stredná športová škola s počtom žiakov 152

Uvedené stredné školy majú nasledovných zriaďovateľov: Okresný úrad Trenčín, Rehoľa piaristov na Slovensku, Rímskokatolícka cirkev- Žilinská diecéza, Kongregácia Školských sestier de Notre Dame, Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra, Občianske združenie Pro Scholaris, Občianske združenie AMOS Trenčín, FUTURE, n.o., SPORT SCHOOL, s.r.o., ŽIVENA, s.r.o..

V školskom roku 2020/2021 navštevuje stredné školy mimo zriaďovateľskej pôsobnosti TSK spolu 2878 žiakov. Z toho je 824 žiakov gymnázií, čo predstavuje 28,6 % a 152 žiakov strednej športovej školy, čo predstavuje 5,3 %. Na stredných odborných školách a spojených školách študuje 1902 žiakov, čo predstavuje 66,1 % z celkového počtu žiakov stredných škôl mimo zriaďovateľskej pôsobnosti TSK v školskom roku 2020/2021. Z 1902 žiakov stredných odborných škôl a spojených škôl sa vzdeláva 46 žiakov v obchodných akadémiách, čo predstavuje 2,4 % (z celkového počtu žiakov – 1,6 %) a 631 žiakov v spojených školách, čo predstavuje 33,2 % (z celkového počtu žiakov – 21,9 %).

Tabuľka 2: Počet stredných škôl podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2020/21 (stav k 15.9.2020)

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	38	71,7	15 603	84,5
Okresný úrad v Trenčíne	3	5,7	707	3,8
Súkromný	6	11,3	690	3,7
Cirkevný	6	11,3	1481	8,0
Spolu	53	100	18 481	100

Zdroj: Eduzber 2020

Tabuľka 3: Počet gymnázií podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2020/21 (stav k 15.9.2020)

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	9	56,2	4 331	74,9
Okresný úrad v Trenčíne	1	6,3	145	2,5
Súkromný	2	12,5	220	3,8
Cirkevný	4	25,0	1090	18,8
Spolu	16	100	5786	100

Zdroj: Eduzber 2020

Tabuľka 4: Žiaci v bilingválnych vzdelávacích programoch na gymnáziách

Zriaďovateľ	Počet škôl	% zastúpenie v kraji	Počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	2	66,7	190	50,7
Súkromný	1	33,3	185	49,3
Spolu	3	100	375	100

Zdroj: Eduzber 2020

Tabuľka 5: Žiaci v bilingválnych vzdelávacích programoch na základe medzinárodnej dohody

Zriaďovateľ	Počet škôl	% zastúpenie v kraji	Počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	1	50,0	130	47,3
Okresný úrad v Trenčíne	1	50,0	145	52,7
Spolu	2	100	275	100

Tabuľka 6: Počet stredných športových škôl podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2020/21 (stav k 15.9.2020)

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	1	50,0	212	58,2
Okresný úrad v Trenčíne	0	0,0	0	0,0
Súkromný	1	50,0	152	41,8
Cirkevný	0	0,0	0	0,0
Spolu	2	100	364	100

Zdroj: Eduzber 2020 (zarátavajú sa aj žiaci so spojených školách)

Tabuľka 7: Počet stredných odborných škôl podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2020/21 (stav k 15.9.2020)

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	28	77,8	11060	89,7
Okresný úrad v Trenčíne	2	5,6	562	4,5
Súkromný	3	8,3	318	2,6
Cirkevný	3	8,3	391	3,2
Spolu	36	100	12 331	100

Zdroj: Eduzber 2020

Tabuľka 8: Počet škôl umeleckého priemyslu podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2020/21 (stav k 15.9.2020)

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	Počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	1	100	454	100
Spolu	1	100	454	100

Zdroj: Eduzber 2020

Tabuľka 9: Žiaci v odboroch vzdelávania, v ktorých sa vyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností alebo nadania (podľa § 10 zákona vyhlášky č. 61/2015 Z. z.) – systém duálneho vzdelávania

Zriaďovateľ	Počet škôl	% zastúpenie v kraji	Počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	22	88	1287	95,5
Okresný úrad v Trenčíne	2	8	55	4
Cirkevný	1	4	5	0,5
Spolu	25	100	1347	100

Zdroj: Eduzber 2020

TSK sa pri výkone samosprávy stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. V územnej pôsobnosti TSK sa podľa § 9 ods. 2 zákona 596/2003 Z.z o štátnej správe v školstve a školskej samospráve nachádzajú tieto typy školských zariadení.

Základné umelecké školy

Tabuľka 10: Počet základných umeleckých škôl podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2020/2021 (stav k 15.9.2020)

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenia v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	0	0	0	0
Okresný úrad v Trenčíne	0	0	0	0
Súkromný	22	100	6 843	100
Cirkevný	0	0	0	0
Spolu	22	100	6 843	100

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR

Trenčiansky samosprávny kraj poskytuje finančné prostriedky pre **14 súkromných základných umeleckých škôl**, ktoré požiadali o dotáciu v zmysle VZN TSK č. 8/2018 o financovaní základných umeleckých škôl, jazykových škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja a o financovaní základných umeleckých škôl, jazykových škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti štátom uznanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti alebo inej právnickej osoby alebo fyzickej osoby v znení VZN TSK č. 10/2018, VZN TSK č. 23/2019 a VZN TSK č. 33/2020 (ďalej len „VZN TSK č. 8/2018“) **na 304 žiakov nad 15 rokov veku.**

Jazykové školy

Tabuľka 11: Počet jazykových škôl podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2020/2021 (stav k 15.9.2020)

Zriaďovateľ	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenia v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	1	100	527	100
Okresný úrad v Trenčíne	0	0	0	0
Súkromný	0	0	0	0
Cirkevný	0	0	0	0
Spolu	1	100	527	100

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR

V zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja je **1 jazyková škola**, ktorá zabezpečuje vzdelávanie v cudzích jazykoch, pripravuje poslucháčov na prekladateľskú a tlmočnickú činnosť a vykonáva všetky druhy jazykových skúšok (základnú, odbornú, všeobecnú a špeciálnu) v súlade s vydaným oprávnením MŠVVaŠ SR.

Školské internáty

Tabuľka 12: Počet školských internátov podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2020/2021 (stav k 15.9.2020)

Zriaďovateľ	počet ŠZ	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenia v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	9	90	940	82,75
Okresný úrad v Trenčíne	1	10	196	17,25
Súkromný	0	0	0	0
Cirkevný	0	0	0	0
Spolu	10	100	1 136	100

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR

V zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja je **9 školských internátov**, ktoré zabezpečujú ubytovanie pre 940 študentov stredných škôl.

Zariadenia školského stravovania

Tabuľka 13: Počet zariadení školského stravovania podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu stravníkov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2020/2021 (stav k 31.12.2020)

Zriaďovateľ	počet ŠZ	% zastúpenie v kraji	počet stravníkov	% zastúpenia v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	17	62,97	7 697	64,57
Okresný úrad v Trenčíne	1	3,70	254	2,13
Súkromný	6	22,22	2 836	23,79
Cirkevný	3	11,11	1 133	9,51
Spolu	27	100	11 920	100

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR

V zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja je **17 zariadení školského stravovania**, ktorých cieľom je zabezpečiť kvalitné stravovanie pre žiakov a zamestnancov škôl a školských zariadení.

Trenčiansky samosprávny kraj poskytuje finančné prostriedky pre **6 súkromných a 3 cirkevné ZŠS**, ktorých zriaďovatelia požiadali o dotáciu v zmysle VZN TSK č. 8/2018 na žiakov nad 15 rokov veku (v súkromných 1 822, v cirkevných 374).

Centrá voľného času

Tabuľka 14: Počet centier voľného času podľa zriaďovateľov, s uvedením počtu žiakov a ich percentuálne zastúpenie v Trenčianskom kraji v školskom roku 2020/2021 (stav k 15.9.2020)

Zriaďovateľ	počet ŠZ	% zastúpenie v kraji	počet žiakov (nad 15 rokov)	% zastúpenia v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	1	10	2 324	89,18
Okresný úrad v Trenčíne	0	0	0	0
Súkromný	1	10	61	2,62
Cirkevný	8	80	221	8,20
Spolu	10	100	2 606	100

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR

V zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja je **1 Krajské centrum voľného času**, ktoré zabezpečuje mimoškolské voľnočasové aktivity študentov ako vedomostné súťaže, záujmovo-umelecké súťaže, športové a technické súťaže a aktivity práce s mládežou, projekty.

Trenčiansky samosprávny kraj poskytuje finančné prostriedky pre **1 súkromné a 4 cirkevné centrá voľného času**, ktorých zriaďovatelia požiadali o dotáciu v zmysle VZN TSK č. 8/2018 na **57 žiakov súkromného zriaďovateľa a 211 žiakov cirkevných zriaďovateľov**.

1.2 Podpora vybraných odborov vzdelávania na stredných školách, experimentálne overovanie

Kraj systematicky pracuje na prispôsobení ponuky vzdelávania potrebám trhu práce v Trenčianskom kraji. Na stredných školách TSK v súčasnosti prebiehajú viaceré experimentálne overovania študijných a učebných odborov s rôznymi oblasťami vzdelávania.

Tabuľka 15 Experimentálne overovanie

Experimentálne overovanie	Zriaďovateľ	Názov školy	Termín začatie - ukončenie	Garant
2571 K správca inteligentných a digitálnych systémov	TSK	SOŠ Handlová	1.9.2020 - 30.8.2024	ŠIOV, za školu Mgr. Maroš Matejov
2571 K správca inteligentných a digitálnych systémov	TSK	SOŠ Stará Turá	1. 9. 2021 - pokračuje	za školu Ing. Milan Duroška
2846 Q procesný špecialista pre chemický a farmaceutický priemysel	TSK	SOŠ Nováky	01. 09. 2018-30. 06. 2020	ŠIOV Bratislava
2868 K technik spracovania plastov	TSK		01. 09. 2020-30. 06. 2024	ŠIOV Bratislava
2891 K technik pre chemický a farmaceutický priemysel	TSK		nedostatočný počet prihlásených žiakov	ŠIOV Bratislava

2870 Q špecialista spracovania plastov	TSK		nedostatočný počet prihlásených žiakov	ŠIOV Bratislava
2868 K technik spracovania plastov	TSK	SPŠ Myjava	nedostatočný počet prihlásených žiakov	ŠIOV Bratislava
4586 H salašník, salašníčka	TSK	SOŠ Pruské	1.9.2012, nedostatočný počet prihlásených žiakov	ŠIOV Bratislava
4532 K agromechatronik	TSK		1.9.2017 - pokračuje	ŠIOV Bratislava, Združenie Agrion
6481 H skladový operátor	TSK	SOŠ obchodu a služieb, Trenčín	1.9.2014 - pokračuje	ŠIOV, Ing. Gabriela Jakubová
7475 M digitálne služby v športe	TSK	Stredná športová škola Trenčín	1.9.2020 - 31.8.2024	ŠIOV, Ing. Michaela Ďurčeková PhD.
7476 M spracovanie dát v športe	TSK		1.9.2020 - 31.8.2024	
8627 M digitálna maľba - Koncept art	TSK	ŠUP Trenčín	1.9.2016 - 30.6.2022	prof. Ing. Tibor Uhrin, ArtD.
8628 M dizajn digitálnych aplikácií	TSK		1.9.2018 - 30.6.2022	Mgr. Ľubica Štrbinová Reváková

Zdroj: www.minedu.sk, vlastné

V súčasnosti je v TSK 14 odborov v experimentálnom overovaní na 8 stredných školách. Experimentálne overovania sú vyústením úzkej spolupráce strenej školy, stavovskej a profesijnej organizácie a garanta, ktorý zastrešuje celé overovanie.

Vzhľadom na neistú súčasnú situáciu s pokračujúcou pandémiou je potrebné podporovať odbory vzdelávania, ktorými sa absolventi môžu flexibilnejšie uplatniť na trhu práce. Pri určovaní počtu žiakov bude potrebné diverzifikovať počty žiakov do väčšieho spektra odborov, sektorov a oblastí vzdelávania.

1.3 Gymnázia s osemročným vzdelávacím programom

V súlade s § 64 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov TSK ako zriaďovateľ gymnázií s osemročným vzdelávacím programom každoročne predkladá okresnému úradu v sídle kraja návrh počtu žiakov prvého ročníka pre nasledujúci školský rok do 30. septembra. Okresný úrad v sídle kraja na základe kritérií podľa odseku 8 a po prerokovaní s TSK rozpíše počet žiakov určený ministerstvom školstva pre jednotlivé gymnázia s osemročným vzdelávacím programom. Okresný úrad v sídle kraja predloží návrh rozpisu s odôvodnením a písomným záznamom z prerokovania ministerstvu školstva do 30. októbra. Počet škôl podľa zriaďovateľov a počet žiakov vzdelávaných v 8-ročných vzdelávacích programoch v rámci samosprávneho kraja je v uvedenej tabuľky.

Tabuľka 16: Žiaci v 8-ročných vzdelávacích programoch na gymnáziách

Zriaďovateľ	Počet škôl	% zastúpenie v kraji	Počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Trenčiansky samosprávny kraj	10	71,4	1426	73,9
Cirkevný	3	21,4	443	23
Súkromný	1	7,1	61	3,1
Spolu	14	100	1930	100

Zdroj: Eduzber 2020

1.4 Stredné školy s celoslovenskou pôsobnosťou

TSK sa zameriava aj na poskytovanie výchovy a vzdelávania v odboroch s celoslovenskou pôsobnosťou, aby rozvíjal a zachoval tradičné remeslá v Trenčianskych regiónoch.

Pri určovaní školy s celoslovenskou pôsobnosťou boli vybraté odbory, ktoré majú na konkrétnej škole exkluzivitu v rámci samosprávneho kraja a zároveň je vzdelávanie v tomto odbore poskytované najviac na štyroch školách v SR. Pre odbory vzdelávania, ktoré majú na stredných školách určitú exkluzivitu je charakteristické, že tieto odbory majú určitú tradíciu a vznikli prirodzeným historickým vývojom. V rámci TSK je 40 odborov, ktorých vzdelávanie je poskytované najviac na štyroch školách v rámci SR. Z toho je 10 odborov kde prebieha experimentálne, ktoré prebieha len na vybraných školách v SR a 5 odborov, ktoré sú nadväzujúcimi formami štúdia (L,Q,N odbory). Pri určovaní odborov s celoslovenskou pôsobnosťou je potrebné brať do úvahy reálnu potrebu trhu práce v regióne či v rámci celého Slovenska. Východiskom môže byť verifikovaná dodatočná potreba trhu práce, ktorá je určená počtom žiakom pre daný odbor pre nasledujúci školský rok. Je potrebné brať do úvahy aj odbory, u ktorých sa pre nízky záujem žiakov nepodarilo naplniť dodatočnú potrebu trhu práce (teda zatiaľ sa na žiadnej škole v SR takýto odbor nevyučuje). Zlučovaním stredných škôl sa zvyšuje počet odborov na škole a vytráca sa profilácia školy a jej konkrétne zameranie. Preto treba brať do úvahy, že vplyvom nepriaznivého demografického vývoja a zníženým záujmom o učebné a remeselné odbory sa niektoré profilované školy predchádzajúcou optimalizáciou škôl zlučovali, ale odbor s celoslovenskou pôsobnosťou nezanikol. Celkovo teda pôjde o 4 vybrané stredné školy s deviatimi odbormi s celoslovenskou pôsobnosťou:

Spojená škola, I.Krasku 491, 02001 Púchov

2738H01 operátor sklárskej výroby-výroba dutého a lisované

2738H02 operátor sklárskej výroby-obsluha sklárskych autom

2738H04 operátor sklárskej výroby - maľba skla a keramiky

2738H06 operátor sklárskej výroby -brúsenie skla

2734 K technik sklárskej výroby

2859 K operátor gumárskej a plastikárskej výroby

SOŠ J.A.B., Námestie SNP 5, 95823 Partizánske

3247K technik obuvníckej výroby

8244 M modelárstvo a navrhovanie obuvi a módnych doplnkov

SOŠ, Rastislavova 332, 97271 Nováky

2868K technik spracovania plastov

SOŠ strojnica, Partizánska cesta 76, Bánovce n/B

3136 K procesný technik odevnej výroby

2 Plánovacia časť

Vzdelávanie je cielene organizovaný a realizovaný proces výchovného a vzdelávacieho pôsobenia a učenia zameraného na rozvoj žiaka v súlade s jeho predpokladmi a podnetmi, ktoré stimulujú jeho vlastnú snahu stať sa harmonickou osobnosťou. Stredné školstvo má prispievať k formovaniu nezávislého, kreatívneho a sebavedomého človeka. Kvalitné a atraktívne stredné školstvo poskytuje potrebné vedomosti a zručnosti pre profesionálnu kariéru žiakov a ich ďalšie štúdium. Zároveň musí aktualizovať ponuky vzdelávania podľa potrieb trhu práce, čím zohráva kľúčovú úlohu v raste konkurencieschopnosti každého regiónu. Preto je potrebné v oblasti výchovy a vzdelávania stanoviť v Trenčianskom kraji pre roky 2021 až 2025 dva hlavné ciele:

- 1) Zvýšenie kvality a atraktívnosti stredného školstva tak, aby zohrávalo kľúčovú úlohu v raste konkurencieschopnosti Trenčianskeho kraja.**
- 2) Zlepšenie ponuky vzdelávania, ktoré mládeži aj dospelým poskytne potrebné vedomosti a zručnosti pre ich profesionálnu kariéru a/alebo ďalšie štúdium, stimuluje ich podnikateľského ducha a prispeje k ich osobnostnému rozvoju.**

Analýza súčasného stavu stredného školstva v TSK, ktorá je základom tejto stratégie, odhaľuje rozdielne úrovne vývoja jednotlivých prvkov systému stredného školstva v TSK, jeho aktuálne nedostatky aj príležitosti pre ďalší rozvoj. Aby stredné školy dosiahli požadovanú úroveň a vychovávali v budúcnosti vzdelaných a zručných absolventov – mladých ľudí aj dospelých, ktorí sa nielen prispôbujú realite, ale sú tiež schopní ju meniť a inovovať, sú v rámci navrhovanej stratégie nasledovné kľúčové priority:

- Optimalizácia siete stredných škôl a školských zariadení
- Podpora vybraných odborov vzdelávania na stredných školách, experimentálne overovanie
- Gymnázia s osemročným vzdelávacím programom
- Stredné školy s celoslovenskou pôsobnosťou
- Zvýšenie kvality a atraktivity vzdelávania
- Vzdelávanie pre potreby trhu práce, duálne vzdelávanie, spolupráca so zamestnávateľmi a ďalšími aktérmi vzdelávania
- Posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl
- Posilnenie výchovnej a motivačnej funkcie škôl
- Podpora celoživotného vzdelávania

V ďalšom texte sú kľúčové priority rozpracované na konkrétne špecifické ciele a opatrenia, ktoré musia byť implementované v nasledujúcom období.

2.1 Optimalizácia siete stredných škôl a školských zariadení v samosprávnom kraji

Cieľom optimalizácie siete škôl je vytvoriť systém, v ktorom školy pripravujú kvalifikovaných a vzdelaných odborníkov pre potreby praxe. Sieť škôl musí byť efektívna a hospodárna, pričom musí vystihovať potreby okresov a regiónu. Mala by tiež podporovať zdravú súťaživosť medzi jednotlivými školami. Dôležitým aspektom je aj dostupnosť škôl pre žiakov z odľahlejších častí sídelnej štruktúry ako aj zo susedných regiónov.

V súlade s § 32 školského zákona strednými školami sú:

- a) gymnázium,
- b) stredná odborná škola,
- c) stredná športová škola,
- d) škola umeleckého priemyslu,
- e) konzervatórium.

V ďalšom texte sú školy rozdelené na gymnáziá a SOŠ a ostatné školy. Medzi ostatné školy patria stredné športové školy a škola umeleckého priemyslu.

Proces optimalizácie siete stredných škôl vzhľadom na klesajúci počet žiakov a meniace sa potreby trhu práce prebieha v TSK už niekoľko rokov. Počet stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK klesol zo 65 v školskom roku 2002/2003 na 38 v školskom roku 2019/2020. Na druhej strane však pribudli školy iných zriaďovateľov, takže celkovo bolo v TSK v školskom roku 2020/2021 53 škôl.

Hlavnými úlohami TSK pre roky 2021 – 2025 je pokračovať v optimalizácii siete škôl a stabilizovať stredoškolský systém v kraji. V rámci tejto kľúčovej priority by mali byť zrealizované nasledovné opatrenia a dosiahnuté nasledovné špecifické ciele:

Špecifický cieľ 1.1: Transparentné a objektívne určovanie maximálneho počtu žiakov prvých ročníkov stredných škôl v územnej pôsobnosti TSK pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku

Na základe skúseností z predchádzajúcich školských rokov je potrebné:

- 1) Pri určovaní najvyššieho počtu žiakov prvých ročníkov v dennej forme štúdia pre stredné školy v územnej pôsobnosti TSK podľa jednotlivých študijných odborov a jednotlivých učebných odborov pre prijímacie konanie pre nasledujúci školský rok rozpisovať 20% podiel žiakov pre gymnáziá a 80% podiel pre ostatné školy, čím sa postupne stabilizuje počet žiakov gymnázií a zvýši sa podiel žiakov v ostatných odboroch.

- 2) Zvýšiť podiel žiakov v učebných odboroch, ktorých počet sa za posledné roky výrazne znížil. Zvyšovanie podielu žiakov v učebných odboroch je v súlade s požiadavkami EÚ na zvýšenie praktických zručností, ktoré zvyšujú uplatnenie absolventov na trhu práce.
- 3) V spolupráci s MŠVVŠ SR vytvoriť legislatívne podmienky pre záujemcov, ktorí absolvujú iba nižšie stredné odborné vzdelanie a chcú pokračovať v získaní výučného listu, čo však nie je možné bez dodatočného ukončenia nižšieho stredného vzdelania (dokončenie základnej povinnej dochádzky 9. ročník)

Špecifický cieľ 1.2: Pokračovanie optimalizácie siete škôl

V posledných rokoch sa podarilo v sieti stredných škôl v TSK uskutočniť v zásade všetky optimalizačné opatrenia.

- ✓ Vytvoriť Spojenú školu v Púchove zlúčením SOŠ v Púchove a SOŠ sklárskej v Lednických Rovniach, ktorej prevádzka bola z pohľadu TSK neefektívna.
- ✓ Znížiť počet gymnázií v okrese Prievidza zo súčasných štyroch na dve (konkrétne boli vyradené zo siete škôl Gymnázium I. Bellu v Handlovej a Gymnázium v rámci Spojenej školy Nováky. Spojená škola v Novákoch bola premenovaná na SOŠ).
- ✓ Pretransformovať Spojenú školu Partizánske s tromi organizačnými zložkami (Obchodná akadémia, SOŠ, SPŠ) do jednej SOŠ bez organizačných zložiek.

Napriek mnohým racionalizačným opatreniam, ktoré boli uskutočnené za uplynulé obdobie v sieti stredných škôl v TSK, je potrebné pokračovať v optimalizácii siete škôl. Do roku 2025 bude potrebné:

- 1) Znížiť počet SOŠ technického zamerania v Považskej Bystrici zo súčasných troch škôl (SOŠ, SOŠ strojnícka, SPŠ) na dve. Zlúčenie škôl sa zatiaľ nezrealizovalo, ale v prípade neúnosnej finančnej záťaže bude potrebné po dôslednom vyhodnotení možných scenárov zlúčiť tie dve školy, ktoré budú najvhodnejšie z hľadiska štruktúry študijných a učebných odborov ako aj z pohľadu organizačno-technického usporiadania.
- 2) V spolupráci s OU Trenčín prípadne s inými zriaďovateľmi nájsť konsenzus ohľadom optimalizácie siete škôl v okrese Trenčín.

2.2 Podpora vybraných odborov vzdelávania na stredných školách, experimentálne overovanie

Úlohou TSK pre roky 2021 – 2025 je priebežne vylepšovať štruktúru študijných a učebných odborov v kraji. V rámci tejto kľúčovej priority by mali byť zrealizované nasledovné opatrenia a dosiahnuté nasledovné špecifické ciele:

Špecifický cieľ 2.1: Optimalizácia štruktúry študijných a učebných odborov

Optimalizácia ponuky študijných a učebných odborov je dlhodobý proces. Vzhľadom na to, že efekty zmien v systéme stredného školstva sa v praxi prejavujú až s pomerne veľkým časovým posunom, je potrebné v čo najvyššej možnej miere predvídať spoločenské, technologické a hospodárske trendy a adekvátne tomu prispôbovať štruktúru študijných a učebných odborov.

Podpora odborov vzdelávania vychádza z prognózy trhu práce v samosprávnom kraji, reflektuje súčasné kapacity stredných škôl a narastajúci význam kvalifikácii potrebných v ekonomike v súvislosti s priemyslom 4.0, ktorý je založený na digitalizácii a inováciách. Do roku 2025 je potrebné:

- 1) Dopĺňovať do ponuky stredných škôl študijné a učebné odbory, ktoré chýbajú alebo sú nedostatočne zastúpené vzhľadom na historický vývoj a súčasnú štruktúru ekonomiky. V jednotlivých okresoch ide o tieto oblasti vzdelávania:
 - a) Okres Považská Bystrica: dodatočne podporiť strojárne odbory ako aj skupiny odborov pre stavebníctvo a spracovanie dreva.
 - b) Okres Púchov: skupina odborov so zameraním na gumárenstvo, na sklárstvo, poľnohospodárstvo, plastikárstvo.
 - c) Okres Ilava: podporiť výučbu v oblastiach strojárneho, elektrotechnického priemyslu, poľnohospodárskeho a potravinárskeho priemyslu.
 - d) Okres Myjava: dodatočne podporiť strojárstvo a spracovanie plastov.
 - e) Okres Nové Mesto nad Váhom: dodatočne podporiť skupinu odborov elektrotechnika, strojárstvo a poľnohospodárske a potravinárske odbory.
 - f) Okres Bánovce nad Bebravou: obnoviť výučbu v odboroch výroba obuvi a odevná výroba, dodatočne podporiť aj skupinu odborov strojárstvo a elektrotechnika.
 - g) Okres Partizánske: podporiť skupinu odborov spracovanie kože, kožušín, výroba obuvi a strojárstvo, modelárstvo a navrhovanie obuvi a módnych doplnkov.
 - h) Okres Prievidza: podporiť skupinu odborov pre chemický priemysel, strojárstvo, elektrotechniku, stavebníctvo a potravinárstvo.

- i) Okres Trenčín: skupina odborov stavebníctvo, doprava, pošty a telekomunikácie, potravinárstvo a skupinu odborov umenie a umeleckoremeselná tvorba.
- 2) Zvyšovať ponuku odborov v oblasti zdravotníctva – nedostatok stredného zdravotníckeho personálu.
 - 3) Priebežne dopĺňať perspektívne študijné a učebné odbory skupiny odborov zameraných na informačné a komunikačné technológie (najmä robotiku).
 - 4) Priebežne posilňovať preferované odbory a redukovať fungovanie študijných a učebných odborov, ktoré nesúvisia s hlavným zameraním danej strednej školy.
 - 5) Priebežne vytvárať a propagovať kvalitné 3-ročné učebné odbory
 - 6) Priebežne odstraňovať duplicitné odbory na školách, ktoré sú v geografickej blízkosti.
 - 7) Priebežne dopĺňať nové odbory (inšpiráciou môže byť experimentálne overovanie v stredných odborných školách, ktorého vyhodnotenie zverejňuje MŠVVŠ SR),
 - 8) Priebežne dopĺňať do siete škôl odbory, na ktoré odchádzajú žiaci z TSK do iných krajov.
 - 9) Operatívne reagovať na ďalšie zmeny vyplývajúce z požiadaviek trhu práce a najmä zamestnávateľov v systéme duálneho vzdelávania.

V prílohe č. 1 je uvedený zoznam študijných a učebných odborov, ktoré sú v TSK prioritné z hľadiska potrieb trhu práce.

2.3 Gymnázia s osemročným vzdelávacím programom

TSK ako najväčší zriaďovateľ gymnázií s osemročným vzdelávacím programom v kraji vychádza z prognózy Centra vedecko-technických informácií „Prognóza vývoja stredných škôl do roku 2025“ vydané v roku 2020. Podľa uvedenej prognózy počet žiakov osemročných gymnázií v SR rástol do roku 2005, keď dosiahol maximum 42,2 tisíc. Odvtedy klesá, v súčasnosti je v tomto druhu štúdia 22,4 tisíc žiakov, t. j. o 39 % menej. Ukazovateľ bude aj naďalej klesať v priemere o 2% do roku 2025. V roku 2025 by malo byť v osemročných gymnáziách okolo 19,3 tisíc žiakov. V osemročnom vzdelávacom programe študuje v súčasnosti necelá jedna tretina žiakov gymnázií. Tento podiel sa do roku 2025 zníži na približne jednu štvrtinu.

Špecifický cieľ 3.1: Vytvoriť z osemročných gymnázií elitné inštitúcie pre mimoriadne nadané deti
--

V súčasnosti existuje osemročná forma štúdia na všetkých gymnáziách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. Počet žiakov pre prvé ročníky osemročných gymnázií všetkých zriaďovateľov v kraji určuje podľa platnej legislatívy okresný úrad v sídli kraja. Je potrebné si uvedomiť, že s počtom 8-ročných gymnázií a nižšou populáciou žiakov klesá aj úroveň kvality prijímaných žiakov. Preto TSK plánuje:

- 1) Znížiť počet gymnázií s osemročným vzdelávacím programom v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK minimálne v jednom gymnáziu.

2.4 Stredné školy s celoslovenskou pôsobnosťou

V zriaďovateľskej pôsobnosti TSK je jedna škola so študijnými a učebnými odbormi s celoslovenskou pôsobnosťou. Tieto študijné a učebné odbory sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 17: Študijné odbory alebo učebné odbory s plánovanou celoslovenskou pôsobnosťou

Odbor vzdelávania	Počet škôl (aktuálne)	% zastúpenie v SR	Počet žiakov (aktuálne)	% zastúpenie v SR
2738H01 operátor sklárskej výroby-výroba dutého a lisované	1	100,00	3	100,00
2738H02 operátor sklárskej výroby-obsluha sklárskych autom	1	100,00	1	100,00
2738H04 operátor sklárskej výroby - maľba skla a keramiky	1	100,00	2	100,00
2738H06 operátor sklárskej výroby -brúsenie skla	2*	50,00	0	0,00
2734 K technik sklárskej výroby	1	100,00	0	0,00

* v sieti odborov majú zaradený odbor dve školy v SR (druhá SOŠ v Poltári)

Zdroj: CVTI

Špecifický cieľ 4.1: Podporovať školu s celoslovenskou pôsobnosťou

História Spojenej školy v Púchove siaha do dávnej minulosti, súčasná škola vznikala postupným zlučovaním troch odborných škôl – Stredného odborného učilišťa chemického, Strednej priemyselnej školy chemickej a Stredného odborného učilišťa odevného a spojením so Strednou odbornou školou sklárskou v Lednických Rovniach od 2. septembra 2019. V súvislosti s poslednou optimalizáciou siete škôl sa podarilo zachovať sklársku školu, ktorá vzdelávala a pripravovala žiakov na sklárske profesie, ktoré majú v Lednických Rovniach veľkú tradíciu. Vznikli tak dve organizačné zložky, z ktorých SOŠ sklárska sa zameriava na vzdelávanie žiakov najmä pre sklársky priemysel. TSK za účelom pokryť potrebu trhu práce a zvyšujúci sa nedostatok pracovníkov v tomto priemyselnom sektore vyhovel požiadavkám zamestnávateľov v duálnom vzdelávaní (RONA, s.r.o., Lednické Rovne a pod.) a školy a profesijnej organizácie a ponechal školu s profiláciou na sklárske odbory. V Spojenej škole sú zriadené dve centrá odbornej výchovy a prípravy - COVP pre technickú chémiu silikátov zameraný na sklárske odbory a COVP pre technickú a aplikovanú chémiu zameraný na gumárenské odbory. Spojená škola Púchov a jej organizačná zložka SOŠ sklárska má vhodné priestorové a materiálo-

technické vybavenie, región má veľmi dobrú dopravnú dostupnosť aj pre žiakov z iných samosprávnych krajov. V škole sa nachádzajú školské dielne, školská jedáleň a má k dispozícii internát. V blízkej budúcnosti sa tu plánuje zriadiť kultúrno-kreatívne centrum, ktoré bude prepájať strednú školu, vysokú školu a zamestnávateľov.

Zámerom TSK v tejto kľúčovej priorite je zvýšiť počet žiakov študujúcich sklárske odbory prostredníctvom nasledovných motivačných prvkov:

- 1) Motivačné štipendium pre žiakov
- 2) Bezplatné ubytovanie a bezplatné stravovanie žiakov

2.5 Zvýšenie kvality a atraktivity vzdelávania

Stredné školy sa musia rozvíjať, aby sa stali atraktívnymi pre mládež aj dospelých a zvýšili svoj význam v očiach verejnosti ako nástroj pre osobný a spoločenský rozvoj. V tomto kontexte musí fungovať systém, ktorý obsahuje rôzne cesty učenia sa, je otvorený a prístupný všetkým a spolupracuje s trhom práce. Stredné školy musia byť príjemným miestom a priestorom pre učenie, inováciu, výskum a získavanie kľúčových kompetencií nevyhnutných pre úspešný prechod do ďalšieho vzdelávania a/alebo práce a života vo všeobecnosti.

Špecifický cieľ 5.1: Riadenie kvality

Popri špičkových pedagógoch a modernom vybavení je súčasťou zvyšovania kvality stredných škôl aj vytvorenie systému pravidelného sledovania a vyhodnocovania ich kvality. Zabezpečenie kvality by malo ako neoddeliteľná súčasť riadenia stredného školstva v Trenčianskom kraji integrovať národné aj krajské mechanizmy a databázy. Jeho cieľom je zvýšiť zodpovednosť a transparentnosť škôl, vrátane (spolu)zodpovednosti za uplatniteľnosť ich absolventov na trhu práce, a tým zvyšovať prínos stredného školstva ku konkurencieschopnosti kraja.

TSK zaviedol systém manažérstva kvality na stredných školách vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti v rámci projektu „HOM – hodnotenie, odmeňovanie, motivácia“. Vhodným nástrojom zabezpečovania kvality a rozvoja OVP je metodológia peer review - metóda vzájomného hodnotenia. Pre proces peer review bolo definovaných štrnásť oblastí kvality. Túto metódu začal TSK v školskom roku 2018/2019 pilotne overovať na jednom gymnáziu a jednej strednej odbornej škole v regióne. V školskom roku 2019/2020 sa zaviedla metóda peer review aj na ostatných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. V rámci projektu HOM bola vytvorená sieť školských koordinátorov kvality pôsobiacich na každej škole. Tento projekt sa uskutočnil aj

v školskom roku 2020/2021 v rámci školenia hodnotiteľ kvality, na ktorý sa prihlásilo 21 pedagógov stredných škôl. Projekt umožňuje nastaviť procesy vzájomného hodnotenia, vybrať jednotlivých aktérov v zabezpečovaní kvality, upevniť pozíciu koordinátorov kvality v rámci škôl a vypracovať akčné plány na zlepšenie procesov na škole (návrh vlastného systému riadenia kvality). Zavedením systému vzájomného hodnotenia kvality na stredných školách TSK sleduje zvýšenie kvality, atraktivity a konkurencieschopnosti stredných škôl v Trenčianskom kraji.

Systém riadenia kvality by mal pokračovať realizáciou týchto opatrení:

- 1) Priebežne pracovať na všetkých oblastiach kvality. Škola si sama vyberie, na ktorých oblastiach kvality chce pracovať, a tie budú následne hodnotené. Pri výbere je dôležité myslieť na relevantnosť oblastí pre školu a proces OVP.
- 2) Do roku 2025 vytvoriť krajský systém pre monitorovanie ďalšej kariéry resp. vzdelávania všetkých absolventov stredných škôl v kraji.
- 3) Do roku 2025 vytvoriť krajský systém pre monitorovanie ďalšieho vzdelávania a kariérneho rastu všetkých pedagogických zamestnancov na stredných školách.

Špecifický cieľ 5.2: Podpora novej pedagogiky a flexibilných ciest učenia sa

K zvýšeniu kvality a atraktivity stredoškolského vzdelávania prispeje aj jeho lepšia adaptácia na rôznorodé potreby študentov. Výučba a učenie sa nesmú zaostávať za zmenami vo svete a každodennom živote, musia sa vyvíjať súčasne s nimi. Požiadavky podnikov aj celej spoločnosti na nové zručnosti (základné, prierezové, odborné) si preto vyžadujú aj zmeny v súčasných spôsoboch výučby a učenia sa. Učitelia zároveň musia prispôbovať metódy výučby zmenenému životnému štýlu a hodnotám mládeže. V posledných rokoch pribudli aj nové cieľové skupiny pre odborné vzdelávanie – napr. starší pracovníci, ľudia vracajúci sa na trh práce a dlhodobo nezamestnaní. Tieto skupiny sa odlišujú od mládeže históriou svojho vzdelania, predchádzajúcimi vedomosťami, skúsenosťami, ambíciami aj motívmi, takže ich odborné vzdelávanie a príprava nemôže prebiehať podľa tradičného nastavenia stredných škôl a modelov výučby, ktoré sú v nich realizované. Je preto dôležité v kontexte celoživotného vzdelávania vytvárať flexibilné cesty učenia sa, ktoré pomôžu týmto osobám získať nové alebo vylepšené zručnosti a vedomosti. Konkrétne ide o súbor nasledovných opatrení:

- 1) Priebežne rozvíjať digitalizáciu vyučovacieho procesu na školách vrátane celoživotného vzdelávania - Tvorba nových vzdelávacích programov, digitalizácia obsahu a procesu vzdelávania, vytvorenie funkčných sietí pre on line metódy vzdelávania, vytvorenie potrebnej infraštruktúry, vzdelávanie pedagógov na nové formy vyučovania na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, vrátane programov CŽV a Jazykovej školy

- 2) Priebežne posilňovať andragogické zručnosti pedagogických zamestnancov na stredných školách.
- 3) Priebežne rozvíjať kreativitu a podnikateľského ducha pedagogických zamestnancov, aby ich dokázali podporovať u svojich žiakov.
- 4) Priebežne rozvíjať mäkké zručnosti pedagogických zamestnancov.
- 5) Priebežne upravovať modely overovania a hodnotenia vedomostí študentov tak, aby podporovali prechod od reprodukovania obsahu učebníc k rozvoju kritického myslenia a praktickej využiteľnosti poznatkov.

Špecifický cieľ 5.3: Zvyšovanie záujmu žiakov ZŠ o odborné vzdelávanie

Povedomie o možnostiach a perspektívach odborného vzdelávania musí byť cielene budované u budúcich stredoškolákov a ich rodičov, a to nielen v poslednom ročníku, ale už od 7. ročníka ZŠ. Nasledovné opatrenia by mali byť realizované v úzkej spolupráci TSK a jednotlivých SOŠ:

- 1) Pokračovať v projekte Hrdina remesla, aby bol trvalým komunikačným kanálom medzi SOŠ, žiakmi ZŠ, ich rodičmi a zamestnávateľmi,
- 2) Zriadiť krajské centrum kariérneho poradenstva aj elokované pracoviská na území kraja
- 3) Priebežne organizovať atraktívne súťaže pre študentov technických SOŠ.
- 4) Spolupracovať s výchovnými poradcami ZŠ a SŠ pri motivácii žiakov ZŠ a ich rodičov k štúdiu na SOŠ a pri náboře žiakov zo ZŠ,
- 5) Priebežne zatriktívniť organizáciu a zlepšiť propagáciu dní otvorených dverí na jednotlivých SOŠ. Zapojiť aj zástupcov spolupracujúcich podnikov.
- 6) Priebežne podporovať a vyzývať zamestnávateľov v jednotlivých mikroregiónoch k prezentácii svojej činnosti a produkcie a k užšej spolupráci s kariérnymi poradcami na základných školách, aby tak zviditeľnili svoje spoločnosti aj svoje požiadavky a potreby na trhu práce.
- 7) Priebežne zlepšiť prezentáciu jednotlivých SOŠ na ZŠ. Cieľovou skupinou by mali byť žiaci 7., 8. a 9. ročníka.
- 8) Priebežne zintenzívniť zapojenie zástupcov stredných škôl do kariérnej výchovy a poradenstva na ZŠ s cieľom viesť žiakov ZŠ a ich rodičov k zodpovednej voľbe SŠ.
- 9) Priebežne podporovať zavádzanie a rozširovanie polytechnickej výchovy na ZŠ – zapojenie majstrov zo SŠ do výučby na ZŠ, návštevy dielní na SŠ a pod.

Špecifický cieľ 5.4: Podpora budovania školských kampusov

TSK bude budovať sieť integrovaných vzdelávacích kampusov integrujúcich vzdelávacie, voľnočasové a športové aktivity v atraktívnom prostredí ponúkajúce nielen kvalitné vzdelávanie ale kvalitné verejné priestory pre aktívne trávenie voľného času študentov ako i širokej verejnosti. Súčasťou projektu je modernizácia budov a technického vybavenia škôl integrovaných do kampusu, vrátane zvyšovania energetickej efektívnosti budov. Súčasťou kampusov sú aj okolité priestory poskytujúce športové aktivity, kvalitné verejné priestory s vysokou kvalitou zelenej infraštruktúry a opatrení na zmierňovanie dopadov klimatickej zmeny.

Sieť vzdelávacích kampusov budú tvoriť:

Školský areál na Staničnej ulici v Trenčíne (kampus Zámostie)

Do kampusu patrí Stredná športová škola v Trenčíne vrátane Regionálnej hokejovej akadémie, Školský internát, SPŠ stavebná Emila Belluša, Škola umeleckého priemyslu, Stredná zdravotnícka škola Celestíny Šimurkovej.

Školský kampus v Považskej Bystrici

Blízkosť štyroch stredných škôl v Považskej Bystrici (Stredná zdravotnícka škola Považská Bystrica , Gymnázium, Obchodná akadémia, SOŠ strojnícka) vytvára priestor na ich prepojenie do spoločného kampusu.

Kreatívny kampus v Púchove

Umiestnenie Fakulty priemyselných technológií Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne a Spojenej školy v Púchove vytvára jedinečný priestor na vytvorenie kreatívneho kampusu, v ktorom sa prepojí niekoľko úrovní vzdelávania a podpory talentov.

Na splnenie špecifického cieľa je potrebné opatrenie:

- 1) Intenzívne spolupracovať a podieľať sa na budovaní kampusov v spolupráci so zainteresovanými organizáciami.

2.6 Vzdelávanie pre potreby trhu práce, duálne vzdelávanie, spolupráca so zamestnávateľmi a ďalšími aktérmi vzdelávania

Uplatniteľnosť absolventov stredných škôl na trhu práce je kľúčovým ukazovateľom účelnosti vzdelávacieho systému v kraji. Nakoľko je potrebné, aby vzdelávací systém reflektoval v dostatočnej miere potreby praxe, je nevyhnutné intenzívne komunikovať a spolupracovať medzi TSK a jednotlivými školami na jednej strane a podnikmi a stavovskými organizáciami a profesijnými združeniami na druhej strane. V ďalších rokoch by mali iniciatívy na zvýšenie

relevantnosti stredoškolského vzdelávania pokračovať v úzkom prepojení s prioritnými oblasťami (Optimalizácia a stabilizácia siete škôl a Zvýšenie kvality a atraktivity vzdelávania):

Špecifický cieľ 6.1: Ďalšia podpora duálneho vzdelávania

TSK vytvára priestor na komunikáciu stredných odborných škôl s konkrétnymi podnikmi, aby sa zapojili do duálneho vzdelávania alebo do praktického vyučovania. Na tento účel využíva Memorandá o spolupráci uzatvorené medzi TSK, strednými odbornými školami, a viacerými zamestnávateľmi z regiónu. V TSK je veľmi dobre vybudovaná infraštruktúra a nachádzajú sa v ňom podniky s dlhoročnou tradíciou. Ide najmä o podniky strednej veľkosti, ktoré sa významnou mierou podieľajú na vzdelávaní. Z pohľadu stavovských organizácií TSK najlepšie reaguje na potreby trhu práce spomedzi všetkých samosprávnych krajov. Nasvedčuje tomu aj každoročné prvenstvo TSK v podiele žiakov v duálnom vzdelávaní od začiatku jeho zavedenia. Podporu duálneho vzdelávania je nutné realizovať prostredníctvom nasledujúcich opatrení:

- 1) získavať nových zamestnávateľov pre vstup do SDV,
- 2) u zamestnávateľov zapojených v SDV rozšíriť už existujúce certifikácie o ďalšie učebné alebo študijné odbory požadované trhom práce,
- 3) komunikovať s malými a strednými podnikateľmi v záujme odbúravania bariér pre vstup do SDV,
- 4) modernizácia vzdelávacích programov pre harmonizáciu s požiadavkami zamestnávateľov
- 5) skvalitňovať ponuku vzdelávania (prispôbovať odbory vzdelávania na SOŠ požiadavkám regionálnych zamestnávateľov),
- 6) zintenzívnenie kariérneho poradenstva na základných a stredných školách,
- 7) umožniť zamestnávateľom podieľať sa na tvorbe školských vzdelávacích programov,
- 8) vytvárať možnosti absolvovania odborných školení (exkurzií) pre odborných učiteľov, majstrov odbornej výchovy na oboznámenie sa s novými technológiami a systémami u konkrétnych zamestnávateľov,
- 9) zvýšiť intenzitu v oboznamovaní sa s princípom a možnosťami štúdia v SDV na základných školách – komunikácia zamestnávateľov so základnými školami.

Špecifický cieľ 6.2: Podpora kreatívnych odborov v regióne

TSK plánuje rozvoj kapacít, infraštruktúry vzdelania, modernizácia vzdelávacieho procesu na školách s vyučovaním zameraným na kreatívne odvetvia. Budovanie a rozvoj väzieb medzi kreatívnym centrom a stredoškolským vzdelávaním aj v školách, ktoré primárne neposkytujú

vzdelávanie v odboroch, priamo nadväzujúcich na kreatívny priemysel ale podporujú rozvoj talentov a samostatného uplatnenia. Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebná:

- 1) Modernizácia vzdelávacieho procesu na školách s vyučovaním zameraným na kreatívne odvetia

Špecifický cieľ 6.3: Podpora centier odborného vzdelávania a prípravy

COVP je hlavným odborným a komunikačným centrom za príslušnú skupinu odborov a odborných zameraní. Má veľký podiel na propagácii a podpore odborného vzdelávania a prípravy a na zintenzívnení spolupráce škôl so zamestnávateľmi v jednotlivých regiónoch. Zohráva dôležitú úlohu i pri celoživotnom vzdelávaní. Jednou zo základných požiadaviek na COVP je vysoká úroveň odbornosti pedagogických zamestnancov, vhodné priestorové podmienky a dostatočné materiálo-technické vybavenie. K splneniu tohto cieľa je potrebné:

- 1) Priebežne podporovať modernizáciu vybavenia v existujúcich COVP.
- 2) Intenzívne zapájať COVP do celoživotného vzdelávania

2.7 Posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl

Škola musí byť inšpirujúcim miestom vzdelávania mládeže aj dospelých. Zároveň by mala byť kultúrnym, športovým a spoločenským centrom okolitej komunity. Aby mohla úspešne skĺbiť tieto rôznorodé úlohy, musí byť neustále rozvíjaná a zveľad'ovaná, k čomu prispievajú nasledovné ciele a opatrenia.

Špecifický cieľ 7.1: Zvýšenie kvality pedagogických zamestnancov

Kvalita a dobré meno školy závisí v prvom rade od ľudí, ktorí v nej pracujú. Je preto nevyhnutné, aby školy na svojej pôde predchádzali kríze učiteľskej profesie, ktorá vyplýva z nízkeho spoločenského postavenia, nezvládnutých zmien vo výkone povolania učiteľa, zhoršenia pracovných podmienok učiteľov, spochybňovania vzdelania ako tradičnej hodnoty a nedostatočného prepojenia vzdelávania s praxou. Školy by si mali vyberať a vychovávať kvalitných a motivovaných začínajúcich učiteľov, vynakladať úsilie na neustále zvyšovanie kvalifikácie všetkých pedagogických zamestnancov a fungovať podľa moderných manažérskych a ekonomických zásad, a to predovšetkým:

- 1) Priebežne vytvárať podmienky, aby sa zo začínajúcich učiteľov stali aktívni a tvoriví učelia. Činnosť uvádzajúceho pedagogického zamestnanca sa nesmie obmedziť len na formálny dohľad, ale musí fungovať na báze mentorského vzťahu. Riaditelia škôl a ich zástupcovia by

sa mali osobne angažovať v procese adaptačného vzdelávania, napr. formou konzultácií a hospitácií.

- 2) Priebežne vytvárať podmienky a podporovať ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov, a to nielen v prierezových oblastiach ako cudzie jazyky a IKT, ale aj v oblasti zavádzania moderných metód výučby jednotlivých predmetov a na doplnenie nových vedeckých poznatkov v danom odbore. Zároveň by mali obnovovať svoje vedomosti a zručnosti pre prácu s mládežou so sociálne znevýhodneného prostredia.
- 3) Priebežne vytvárať funkčné siete pre on-line metódy vzdelávania
- 4) Priebežne vytvárať podmienky na zapojenie odborníkov z praxe do teoretického aj praktického vyučovania na škole.
- 5) Priebežne vytvárať podmienky a podporovať stáže pedagogických zamestnancov SOŠ v podnikoch.
- 6) Priebežne vytvárať podmienky a podporovať zahraničné stáže a výmeny pedagogických zamestnancov.
- 7) Priebežne vytvárať podmienky na čo najširšie zapojenie pedagogických zamestnancov do národných aj medzinárodných projektov, ktoré im okrem skúseností prinesú aj možnosť dodatočného zárobku.
- 8) Priebežne vyhodnocovať a verejne oceňovať najúspešnejších pedagogických zamestnancov.
- 9) Priebežne ďalším vzdelávaním podporovať kvalitu manažmentu škôl v oblasti riadenia a manažérskych zručností. Motivovať vedúcich pedagogických zamestnancov k dosahovaniu pozitívnych výsledkov škôl vo výchovno-vzdelávacej, personálnej a ekonomickej oblasti.

Špecifický cieľ 7.2: Zlepšenie stavebno-technického stavu školských zariadení a modernizácia materiálo technického vybavenia

Aby sa zamestnanci, študenti aj verejnosť v škole cítili dobre, musia byť priestory školy na primeranej stavebno-technickej a estetickú úroveň. Medzi prioritné opatrenia patria:

- 1) Priebežne odstraňovať havarijný stav vo všetkých školách,.
- 2) Priebežne zvyšovať energetickú efektívnosť budov škôl a školských zariadení.
- 3) Do roku 2025 vytvoriť vo väčšine škôl technické podmienky pre inkluzívne vzdelávanie zdravotne postihnutých osôb.
- 4) Do roku 2025 nájsť riešenia pre všetky nevyužívané a chátrajúce budovy v správe stredných škôl.

- 5) Priebežne rekonštruovať a modernizovať budovy a areály škôl a internátov tak, aby boli využiteľné aj na vzdelávacie, sociálne, kultúrne, športové a spoločenské služby a podujatia pre verejnosť.
- 6) Priebežne budovať a modernizovať školské telocvične, ihriská a športoviská, vrátane špecifických športovísk(športová hala, plaváreň, bežecké plochy, infraštruktúra pre vodné športy a zimné športy) v záujme podpory zdravého životného štýlu.
- 7) Vybudovať hokejovú halu v rámci projektu Hokejová akadémia.

Kvalitné vzdelávanie je podmienené moderným materiálno-technickým vybavením školy. Všetky školy v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK v spolupráci so zriaďovateľom preto musia priebežne podľa svojho zamerania obnovovať a modernizovať:

- 1) Vybavenie bežných tried/učební a odborných učební/laboratórií
- 2) Vybavenie laboratórií fyziky, chémie a biológie v gymnáziách
- 3) Vybavenie dielní a centier odborného vzdelávania a prípravy
- 4) Vybavenie telocviční
- 5) Vybavenie školských knižníc a klubov
- 6) Vybavenie školskej kuchyne a jedálne
- 7) Vybavenie internátov
- 8) Učebnice a učebné pomôcky
- 9) IKT vybavenie a funkčné siete pre on-line metódy vzdelávania
- 10) Šatne

S tým súvisí aj zabezpečovanie ďalších podporných činností, na ktoré školy nemajú personálne ani odborné zabezpečenie, napr. správa a údržba IKT (vykonávané väčšinou učiteľmi nad rámec pracovných povinností).

Špecifický cieľ 7.3: Zefektívnenie získavania grantov a poskytovania podporných služieb

Na zabezpečenie uvedeného špecifického cieľa je potrebné Priebežne motivovať riaditeľov škôl a pedagogických zamestnancov na predkladanie žiadostí o grant do rôznych národných aj zahraničných schém, vrátane finančnej motivácie úspešným žiadateľom a riešiteľom projektov. Preto je potrebné:

- 1) Každoročne v rozpočte TSK alokovať dostatočné prostriedky na spolufinancovanie projektov z fondov EÚ.

2.8 Podpora celoživotného vzdelávania

Slovensko v rámci porovnávania miery participácie na aktivitách celoživotného vzdelávania krajín OECD výrazne zaostáva. Celoživotné vzdelávanie sa realizuje v školských a mimoškolských inštitúciách prevažne za úhradu. Stredné školy patria medzi inštitúcie, ktoré môžu poskytovať služby v oblasti ďalšieho vzdelávania iným organizáciám alebo jednotlivcom. Pre realizáciu celoživotného vzdelávania je preto potrebná v prvom rade modernizácia stredného školstva prostredníctvom inovácie výchovno-vzdelávacieho procesu a infraštruktúry stredných škôl, vrátane infraštruktúry a prvkov digitalizácie vyučovacieho procesu a modernizácie internátov.

Budovanie systému celoživotného vzdelávania umožní rekvalifikácie pre zvýšenie uplatniteľnosti na trhu práce, zvyšovanie adaptability na nové pracovné uplatnenie u osôb, ktoré prídu o zamestnanie a v neposlednom rade aktivity podporujúce zmysuplné trávenie času a aktivizácie seniorov. Súčasťou celoživotného vzdelávania je aj ďalšie vzdelávanie. Účastníkmi ďalšieho vzdelávania sú osoby vo veku 15 rokov a staršie, ktoré ukončili školské vzdelávanie (základnú školu, základnú a strednú školu, alebo základnú, strednú a vysokú školu). Ďalším vzdelávaním pre účely zisťovania a porovnávania sa rozumie vzdelávanie, ktoré nadväzuje na školské vzdelávanie a umožňuje:

- získať čiastočnú / úplnú kvalifikáciu;
- doplniť, obnoviť, rozšíriť alebo prehĺbiť si kvalifikáciu nadobudnutú v školskom vzdelaní, prehĺbiť alebo rozšíriť si vedomosti a zručnosti;
- uspokojiť záujmy a získať spôsobilosť zapájať sa do života občianskej spoločnosti.

Za rok 2019 poskytlo údaje o svojej činnosti spolu 467 subjektov pôsobiacich v oblasti ďalšieho vzdelávania. Z hľadiska typu dominovali subjekty, ktoré sa vo svojej podnikateľskej činnosti zameriavajú (aj) na vzdelávanie (49,9 % z celkového počtu). Informácie o činnosti v oblasti ďalšieho vzdelávania poskytlo aj 58 stredných škôl. Na úrovni krajov SR bolo za rok 2019 zaznamenaných iba 28 subjektov z Trenčianskeho kraja, ktoré poskytlo informácie o svojej činnosti, čo bolo najmenej spomedzi všetkých krajov SR (najviac vzdelávacích subjektov bolo v Bratislavskom kraji 117 a Košickom kraji 78), preto je potrebné zameriavať sa na ďalšie vzdelávanie a najmä celoživotné vzdelávanie na stredných školách. Väčším zapojením stredných škôl zvýšime počet lektorov, účastníkov, absolventov a počet uskutočnených vzdelávacích aktivít v rámci ďalšieho vzdelávania.

Trenčiansky kraj má oproti porovnateľným krajom vyššie počty účastníkov ďalšieho vzdelávania vo veku do 40 rokov. Pri realizácii celoživotného vzdelávania je však potrebné

zameriavať pozornosť na účastníkov vo vekovej štruktúre nad 40 rokov nakoľko sa Trenčiansky kraj v týchto štatistikách umiestňuje na poslednom mieste.

Špecifický cieľ 8.1: Zvýšenie počtu škôl poskytujúcich celoživotné vzdelávanie

Na zabezpečenie uvedeného špecifického cieľa plánuje TSK tieto opatrenia:

- 1) Návrat CŽV na stredné školy vytvorením vysoko konkurenčnej ponuky vzdelávania. Podpora dostupnosti CŽV, jeho kvality a efektívnosti v spolupráci so zamestnávateľmi a ÚPSVaR
- 2) Vybudovanie Hornonitrianskeho centra celoživotného vzdelávania
- 3) *Zabezpečovať rekvalifikačné kurzy podľa požiadaviek zamestnávateľov v regióne v spolupráci s ÚPSVaR Prievidza*
- 4) Intenzívne zapájať COVP do systému celoživotného vzdelávania
- 5) Vytvorenie funkčného systému kariérneho poradenstva vrátane zlepšenia spolupráce SŠ a ZŠ

2.9 Posilnenie výchovnej a motivačnej funkcie škôl

Stredné školy ako výchovné a motivačné inštitúcie musia byť inšpiratívnym prostredím, ktoré dokáže nadchnúť mládež aj dospelých. Významnou prioritou TSK je práca s mládežou. Pre oblasť práce s mládežou bola schválená „KONCEPCIA ROZVOJA PRÁCE S MLÁDEŽOU V TRENČIANSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI DO ROKU 2028“, v ktorej sú stanovené kľúčové oblasti rozvoja práce s mládežou. Cieľom regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži je vytvoriť podmienky a príležitosti pre zvyšovanie kvality života mladých ľudí žijúcich a pôsobiacich na území Trenčianskeho kraja. Konceptcia je postavená aj na princípe inklúzie a ponúka rovnaké možnosti všetkým mladým ľuďom. TSK venuje osobitnú pozornosť ochrane a podpore detí a mládeže s nedostatkom príležitostí (zo sociálne, ekonomicky, geograficky alebo kultúrne znevýhodneného prostredia, zdravotne postihnutým alebo mladým ľuďom so zdravotnými problémami).

Špecifický cieľ 9.1: Posilnenie výchovnej funkcie škôl

K posilneniu výchovnej funkcie škôl by mali prispieť nasledovné opatrenia:

- 1) Priebežne by každá stredná škola mala prezentovať a zdôrazňovať svoju hodnotovú orientáciu založenú na slušnosti a korektných medziľudských vzťahoch. Zároveň by školy

mali uplatňovať primerane prísny prístup k prípadom porušenia týchto zásad, a to na strane študentov aj na strane pedagógov.

- 2) Do roku 2025 by mali všetci pedagogickí zamestnanci, ktorých sa to týka, absolvovať vzdelávacie kurzy na prácu so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
- 3) Priebežne na všetkých stredných školách podporovať kultúru prehlbovania vzťahov učiteľ – žiak, a to najmä na základe iniciatívy učiteľov a s dôrazom na žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
- 4) Do roku 2025 posilniť kapacity školských psychológov a sociálnych pedagógov, a to aj pre správanie žiakov vo firmách v súvislosti so zavedením duálneho vzdelávania.
- 5) Priebežne na všetkých stredných školách realizovať aktivity na prevenciu závislostí a rizikového správania.
- 6) Priebežne podporovať ďalšie vzdelávanie výchovných poradcov, ktorých úlohou je vykonávanie poradenstva pri riešení osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrieb detí.
- 7) Do roku 2025 posilniť spoluprácu výchovných poradcov s triednymi učiteľmi, so školským psychológom, školským špeciálnym pedagógom a odbornými zamestnancami poradenských zariadení.

Špecifický cieľ 9.2: Posilnenie motivačnej funkcie škôl

Stredné školy musia byť inšpiratívnym prostredím, ktoré dokáže nadchnúť mládež aj dospelých. Mali by v čo najväčšej miere rozvíjať kritické myslenie a zdravé sebavedomie žiakov, aby si vedeli vážiť seba aj ostatných a reálne zhodnotiť svoje silné a slabé stránky, aby vnímali rôznorodosť a jedinečnosť ľudí a využívali ju pri hľadaní originálnych spôsobov riešenia. Na posilnenie motivačnej funkcie škôl sú zamerané tieto opatrenia:

- 1) Každoročne organizovať výstavu stredných škôl s názvom Stredoškolak – Hrdina remesla.
- 2) Priebežne organizovať na všetkých stredných školách dni otvorených dverí pre žiakov základných škôl a ich rodičov
- 3) Podporovať stredoškolskú odbornú činnosť.
- 4) Priebežne podporovať súťaživosť prostredníctvom organizovania súťaží a podujatí na čo najvyššej úrovni. Verejne oceňovať a odmeňovať úspechy svojich žiakov aj pedagógov.
- 5) Vytvoriť systém na vyhľadávanie talentov v regióne

- 6) Priebežne na všetkých stredných školách vytvárať a prezentovať profily najúspešnejších absolventov (siene slávy).

Špecifický cieľ 9.3: Posilnenie sociálnej inklúzie

Stredné školstvo musí posilniť svoju funkciu pri prevencii sociálneho vylúčenia. Do rozmanitej skupiny osôb ohrozených sociálnym vylúčením patria najmä osoby, ktoré odišli zo školy alebo nepokračovali vo svojom vzdelávaní po skončení povinnej školskej dochádzky, osoby s nízkou alebo žiadnou kvalifikáciou, osoby, ktoré stratili prácu, dlhodobo nezamestnaní, MRK, migranti, starší pracovníci, mladí ľudia čeliaci problémom v dôsledku prechodu do práce, osoby s vývinovými poruchami, atď. Je dôležité prijať nasledovné opatrenia, ktoré znížia nebezpečenstvo ich vylúčenia:

- 1) Priebežne vytvárať na stredných školách mechanizmy na identifikáciu a podporu študentov ohrozených predčasným odchodom zo školy (napr. mentorské programy).
- 2) V spolupráci s CPPPaP rozšíriť a skvalitniť služby kariérneho poradenstva na stredných školách v TSK.
- 3) V spolupráci s Regionálnym centrom mládeže Trenčín posilniť neformálne a informálne vzdelávanie.
- 4) Do roku 2025 zvýšiť počet členov inkluzívneho tímu na stredných školách, najmä špeciálnych pedagógov, asistentov učiteľa a sociálnych pedagógov.

3 Akčný plán na roky 2021 - 2025

Kľúčová priorita 1: Optimalizácia siete stredných škôl a školských zariadení v samosprávnom kraji								
Indikátory výsledku	Merná jednotka	(školský rok 2021/2022)	(školský rok 2022/2023)	(školský rok 2023/2024)	(školský rok 2024/2025)	(školský rok 2025/2026)	Termín plnenia	Zodpovedný subjekt
Podiel žiakov stredných škôl v územnej pôsobnosti TSK rozpísaných do 1. roč. na gymnáziá	%	20%	20%	20%	20%	20%	každoročne do 15. novembra	TSK
Podiel žiakov stredných škôl v územnej pôsobnosti TSK rozpísaných do 1. roč. na SOŠ a ostatné školy	%	80%	80%	80%	80%	80%	každoročne do 15. novembra	TSK
Podiel žiakov v 3. ročných učebných odboroch z celkového počtu žiakov SOŠ (vrátane SPŠ, OA, SZŠ) v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK	%	15,30%	15,50%	15,75%	16,00%	16,50%	každoročne k Eduzberu	TSK
Počet SOŠ a ostatných škôl v územnej pôsobnosti TSK	ks	38	38	38	38	36	august aktuálneho šk. roka	TSK

Kľúčová priorita 2: Podpora vybraných odborov vzdelávania								
Indikátory výsledku	Merná jednotka	(školský rok 2021/2022)	(školský rok 2022/2023)	(školský rok 2023/2024)	(školský rok 2024/2025)	(školský rok 2025/2026)	Termín plnenia	Zodpovedný subjekt
Počet novozaradených študijných a učebných odborov do siete škôl v územnej pôsobnosti TSK podľa požiadaviek trhu práce	ks	2	3	3	3	3	september daného šk. roka	SŠ, TSK

Kľúčová priorita 3: Osemročné gymnáziá								
Indikátory výsledku	Merná jednotka	(školský rok 2021/2022)	(školský rok 2022/2023)	(školský rok 2023/2024)	(školský rok 2024/2025)	(školský rok 2025/2026)	Termín plnenia	Zodpovedný subjekt
Počet gymnázií s osemročnou formou vzdelávania v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK	ks	9	9	9	9	8	september daného šk. roka	TSK

Kľúčová priorita 4: Stredné školy s celoslovenskou pôsobnosťou								
Indikátory výsledku	Merná jednotka	(školský rok 2021/2022)	(školský rok 2022/2023)	(školský rok 2023/2024)	(školský rok 2024/2025)	(školský rok 2025/2026)	Termín plnenia	Zodpovedný subjekt
Celkový počet žiakov v skupine odborov zameraných na sklárstvo	ks	6	10	15	20	25	september daného šk. roka	SŠ, TSK

Kľúčová priorita 5: Zvýšenie kvality a atraktivity vzdelávania								
Indikátory výsledku	Merná jednotka	(školský rok 2021/2022)	(školský rok 2022/2023)	(školský rok 2023/2024)	(školský rok 2024/2025)	(školský rok 2025/2026)	Termín plnenia	Zodpovedný subjekt
Počet oblastí, na ktoré stredné školy vypracovali samohodnotiace správy	ks	114	152	190	228	266	december daného šk. roka	SŠ, TSK
Počet pedagogických zamestnancov, ktorí absolvovali školenia na mäkké zručnosti	ks	30	50	60	70	80	august daného šk. roka	SŠ, TSK
Počet stredných škôl organizujúcich dni otvorených dverí	ks	38	38	38	38	37	august daného šk. roka	SŠ

Priemerná úspešnosť v externej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry na gymnáziách, obchodných akadémiách, stredných priemyselných školách, stredných zdravotníckych školách, škole umeleckého priemyslu, strednej športovej škole	%	54	55	60	60	65	august daného šk. roka	SŠ
Vybudovanie Regionálneho centra kariérneho poradenstva	A/N	N	N	N	N	A	august daného šk. roka	TSK
Celkový počet vybudovaných vzdelávacích kampusov	ks	0	1	1	2	3	jún daného šk. roka	SŠ, TSK

Kľúčová priorita 6: Vzdelávanie pre potreby trhu práce, duálne vzdelávanie, spolupráca so zamestnávateľmi a ďalšími aktérmi vzdelávania

Indikátory výsledku	Merná jednotka	(školský rok 2021/2022)	(školský rok 2022/2023)	(školský rok 2023/2024)	(školský rok 2024/2025)	(školský rok 2025/2026)	Termín plnenia	Zodpovedný subjekt
Ponuka učebných miest zamestnávateľov v systéme duálneho vzdelávania na školách v územnej pôsobnosti TSK	ks	540	570	610	650	700	marec daného šk. roka	SOŠ, TSK,
Celkový počet uzatvorených učebných zmlúv v systéme duálneho vzdelávania	ks	1000	1050	1100	1150	1200	september daného šk. roka	TSK, SOŠ,
Počet inovovaných školských vzdel. programov pre potreby kreatívnych odvetví	ks	-	2	2	3	3	september daného šk. roka	SŠ
Celkový počet COVP zapojených do celoživotného vzdelávania	ks	2	3	4	5	9	august daného šk. roka	SOŠ

Kľúčová priorita 7: Posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl								
Indikátory výsledku	Merná jednotka	(školský rok 2021/2022)	(školský rok 2022/2023)	(školský rok 2023/2024)	(školský rok 2024/2025)	(školský rok 2025/2026)	Termín plnenia	Zodpovedný subjekt
Počet pedagogických zamestnancov, ktorí absolvovali tuzemskú, zahraničnú stáž alebo výmennú stáž medzi školami	ks	25	30	35	40	50	august daného šk. roka	SŠ, TSK
Počet stredných škôl zapojených do projektov podporených spolufinancovaním TSK	ks	20	20	25	25	30	december daného šk. roka	TSK
Počet stredných škôl so zvýšenou energetickou efektívnosťou	ks	1	2	3	5	6	december daného šk. roka	TSK

Kľúčová priorita 8: Podpora celoživotného vzdelávania								
Indikátory výsledku	Merná jednotka	(školský rok 2021/2022)	(školský rok 2022/2023)	(školský rok 2023/2024)	(školský rok 2024/2025)	(školský rok 2025/2026)	Termín plnenia	Zodpovedný subjekt
Vybudovanie Hornonitrianskeho centra vzdelávania	A/N	N	N	N	N	A	august daného šk. roka	TSK
Počet stredných škôl zapojených do realizácie celoživotného vzdelávania	ks	2	4	6	8	10	august daného šk. roka	SŠ, TSK

Kľúčová priorita 9: Posilnenie výchovnej a motivačnej funkcie škôl								
Indikátory výsledku	Merná jednotka	(školský rok 2021/2022)	(školský rok 2022/2023)	(školský rok 2023/2024)	(školský rok 2024/2025)	(školský rok 2025/2026)	Termín plnenia	Zodpovedný subjekt
Počet aktivít stredných škôl realizovaných na prevenciu závislosti a rizikového správania	ks	38	50	76	90	100	august daného šk. roka	SŠ
Zorganizovanie podujatia STREDOŠKOLÁK – Hrdina remesla pre žiakov 8. a 9. ročníka	A/N	A	A	A	A	A	december daného šk. roka	TSK, SŠ
Počet odborných zamestnancov na stredných školách	ks	4	6	8	10	12	august daného šk. roka	SŠ

Záver

TSK systematicky pristupuje k opatreniam, ktoré vedú k posilneniu stredného odborného školstva a k výchove kvalifikovaných absolventov, po ktorých je na trhu práce zvýšený dopyt. Hlavnými cieľmi TSK v oblasti výchovy a vzdelávania sú zlepšenie ponuky vzdelávania a zvýšenie kvality a atraktivity stredného školstva. Na plnenie hlavných cieľov boli stanovené kľúčové priority a ich špecifické ciele. V akčnom pláne sa nachádzajú jednotlivé merateľné indikátory na priebežné vyhodnocovanie podľa jednotlivých školských rokov. Jedným z indikátorov na optimalizáciu siete škôl je indikátor, ktorého cieľom je stabilizovať počet žiakov, ktorých počet je určený MŠVVaŠ SR, a to podielom 20% na gymnáziá a 80% na SOŠ a ostatné školy. TSK bude zlepšovať ponuku odborov vo svojej územnej pôsobnosti podľa potrieb trhu práce, bude preferovať odbory s dôrazom na jasnú profiláciu školy a odstraňovať duplicitu študijných a učebných odborov v sieti školy. Druhým hlavným cieľom bude zvýšenie kvality a atraktivity stredného školstva, ktorý sa bude naplňať zavádzaním manažérstva kvality, vzdelávaním pre potreby trhu práce, posilnením vnútorných kapacít stredných škôl, posilnením výchovnej a motivačnej funkcie školy a podporov celoživotného vzdelávania. Táto stratégia je otvorený dokument a bude sa každoročne aktualizovať v súlade s platnou legislatívou.

Príloha 1

Študijné odbory alebo učebné odbory v samosprávnom kraji prioritné z hľadiska potrieb trhu práce

Odbor vzdelávania už zaradený v sieti školy	Počet škôl	% zastúpenie v kraji	SPOLU – odbor Počet žiakov	% zastúpenie v kraji
2381 M strojárstvo	6	15,79	258	2,03
2387 M mechatronika	4	10,53	238	1,87
2411 K mechanik nastavovač	8	21,05	804	6,33
2423 H nástrojár	1	2,63	26	0,20
2426 K programátor obrábacích a zvaracích strojov a zariadení	3	7,89	158	1,24
2447 K mechanik hasičskej techniky	3	7,89	92	0,72
2464 H strojný mechanik	3	7,89	24	0,19
2466 H 02 mechanik opravár - stroje a zariadenia	3	7,89	41	0,32
2487 H 01 autopravár mechanik	8	21,05	211	1,66
2487 H 02 autoopravár – elektrikár	3	7,89	88	0,69
2561 M 00 informačné a sieťové technológie	4	10,53	374	2,95
2571 K správca inteligentných a dig. Systémov	1	2,63	10	0,08
2654 H mäsiar	2	5,26	8	0,06
2675 M elektrotechnika	6	15,79	339	2,67
2679 K mechanik –mechatronik	5	13,16	283	2,23
2682 K mechanik počítačových sietí	6	15,79	292	2,30
2683 H 11 elektromechanik	4	10,53	89	0,70
2683 H 12 elektromechanik - automatizačná technika	3	7,89	74	0,58
2697 K mechanik elektrotechnik	9	23,68	416	3,28
2734 K technik sklárskej výroby	1	2,63	4	0,03
2738 H operátor sklárskej výroby	1	2,63	6	0,05
2840 M biotechnológia a farmakológia	2	5,26	86	0,68
2859 K operátor gumárskej a plastikárskej výroby	3	7,89	38	0,30
2868 K technik spracovania plastov	1	2,63	7	0,06
2950 M poradenstvo vo výžive	1	2,63	9	0,07
2951 M výživa a šport	1	2,63	19	0,15
2962 H pekár	2	5,26	0	0,00
2964 H cukrár	4	10,53	108	0,85
2977 H cukrár kuchár	3	7,89	22	0,17
2984 H pracovník v potravinárstve – výroba trvanlivých potravín	1	2,63	19	0,15
3247 K technik obuvníckej výroby	1	2,63	10	0,08
3355 H stolár	5	13,16	70	0,55
3447 K grafik digitálnych médií	7	18,42	206	1,62

3650 M staviteľstvo	2	5,26	317	2,50
3656 K operátor stavebnej výroby	1	2,63	16	0,13
3658 K mechanik stavebnoinštalčných zariadení	1	2,63	23	0,18
3661 H murár	4	10,53	17	0,13
3668 H montér suchých stavieb	1	2,63	0	0,00
3678 H inštalatér	4	10,53	42	0,33
3684 H strechár	1	2,63	10	0,08
3692 M geodézia, kartografia a kataster	1	2,63	45	0,35
3760 M prevádzka a ekonomika dopravy	3	7,89	86	0,68
3778 K technik informačných a telekomunikačných technológií	1	2,63	61	0,48
3917 M 06 TIS v stavebníctve	2	5,26	78	0,61
3917 M03 technicko infromatické služby v elektrotechnike	1	2,63	114	0,90
3918 M technické lýceum	4	10,53	183	1,44
3968 M logistika	2	5,26	77	0,61
4211 M 17 záhradníctvo - viazčstvo a aranžérstvo	1	2,63	23	0,18
4532 K agromechatronik	1	2,63	35	0,28
4553 K podnikateľ pre rozvoj vidieka	1	2,63	25	0,20
4561 H 01 poľnohospodár – mechanizácia	1	2,63	34	0,27
4569 H viazač - aranžér kvetín	1	2,63	25	0,20
4571 H záhradník	2	5,26	8	0,06
5308 M zdravotnícky laborant	1	2,63	103	0,81
5311 M farmaceutický laborant	1	2,63	112	0,88
5358 M zubný asistent	1	2,63	118	0,93
5361 M praktická sestra/ 5356 M zdravotnícky asistent	3	7,89	370	2,91
5370 M masér	2	5,26	115	0,91
5371 H sanitár	3	7,89	42	0,33
6317 M 74 obchodná akadémia - bilingválne štúdium	2	5,26	149	1,17
6317 M obchodná akadémia	7	18,42	1173	9,24
6323 K hotelová akadémia	5	13,16	641	5,05
6355 M služby v cestovnom ruchu	1	2,63	38	0,30
6425 K kaderník – vizážista	1	2,63	44	0,35
6442 K obchodný pracovník	4	10,53	119	0,94
6444 H čašník, servírka	4	10,53	152	1,20
6444 K čašník, servírka	4	10,53	6	0,05
6445 H kuchár	4	10,53	191	1,50
6445 K kuchár	3	7,89	19	0,15
6446 K kozmetik	3	7,89	133	1,05
6456 H kaderník	4	10,53	164	1,29
6460 H predavač	1	2,63	0	0,00
6481 H skladový operátor	1	2,63	9	0,07
6489 H hostinský, hostinská	5	13,16	48	0,38

6552 M obchod a podnikanie	4	10,53	123	0,97
7475 M 00 digitálne služby v športe	1	2,63	8	0,06
7476 M 00 spracovanie dát v športe	1	2,63	7	0,06
7649 M učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo	3	7,89	232	1,83
8244 M modelárstvo a navrhovanie obuvi a módnych doplnkov	1	2,63	15	0,12
8521 K výtvarné spracúvanie skla - výroba sklenej vitráže	1	2,63	4	0,03
8555 H umelecký rezbár	1	2,63	1	0,01
8614 M dizajn interiéru	1	2,63	49	0,39
8627 M digitálna maľba - Koncept art	1	2,63	35	0,28